

ผนวก ค

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2544

โดยที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นการระงับข้อพิพาทที่เป็นประโยชน์ต่อคู่ความกระบวนพิจารณาของศาลยุติธรรมในขณะเดียวกัน เพราะการไกล่เกลี่ยนอกจากจะเป็นผลให้การดำเนินคดีเสร็จสิ้นไปได้โดยความรวดเร็วและประหยัดแล้ว ยังเป็นผลให้ข้อพิพาทระงับลงด้วยความพอใจของคู่ความอันมีส่วนในการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีของคู่ความด้วย ประกอบกับปริมาณข้อพิพาทที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเป็นผลให้ปริมาณคดีที่ค้างอยู่ในระหว่างการพิจารณาสูงขึ้นเป็นลำดับ การไกล่เกลี่ยจึงเป็นทางเลือกที่สำคัญที่ศาลยุติธรรมต้องนำมาปรับใช้เพื่อประโยชน์ในการระงับข้อพิพาทที่ขึ้นสู่ศาล การส่งเสริมให้มีการใช้วิธีการไกล่เกลี่ยอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นมาตรฐาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยองค์คณะผู้พิพากษาและผู้ประนีประนอม จึงจำเป็นต้องออกระเบียบนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17(1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2544”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง หรือคดีอื่นใดที่อาจระงับพิพาทได้ด้วยการตกลงกันของคู่ความ

“ผู้รับผิดชอบราชการศาล” หมายความว่า ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้น และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าวให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ด้วย

“ผู้ประนีประนอม” หมายความว่า ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอมเพื่อช่วยเหลือศาลในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกันตามระเบียบนี้

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อ 4 ให้เลขานุการเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับระเบียบนี้

หมวด 1

การไกล่เกลี่ยโดยองค์คณะผู้พิพากษา

ข้อ 5 องค์คณะผู้พิพากษาย่อมมีอำนาจไกล่เกลี่ยคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

การดำเนินการอย่างไรก็ดี ตามระเบียบนี้ ย่อมไม่กระทบต่ออำนาจขององค์คณะผู้พิพากษาในการไกล่เกลี่ยคดีของตน

หมวด 2

การไกล่เกลี่ยโดยผู้ประนีประนอม

ส่วนที่ 1

การแต่งตั้งและการพ้นจากหน้าที่ของผู้ประนีประนอม

ข้อ 6 เมื่อมีคดีขึ้นสู่ศาล ผู้รับผิดราชการศาลหรือองค์คณะผู้พิพากษาอาจแต่งตั้งผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม หรือบุคคลภายนอกผู้ใดผู้หนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ประนีประนอมเพื่อช่วยเหลือศาลในการไกล่เกลี่ยคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ในกรณีเช่นว่านี้ให้ผู้ประนีประนอมที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไปตามระเบียบนี้

ข้อ 7 เมื่อผู้รับผิดชอบราชการศาลเห็นสมควรหรือโดยได้รับแจ้งจากองค์คณะผู้พิพากษา ผู้รับผิดชอบราชการศาลอาจแต่งตั้งผู้พิพากษาคนหนึ่งหรือหลายคนในศาลเป็นผู้ประนีประนอมก็ได้

ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบบรรณาธิการศาลจัดให้มีผู้พิพากษาคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ประนีประนอมเป็นการเฉพาะในศาลนั้น องค์คณะผู้พิพากษาอาจแต่งตั้งผู้ประนีประนอมตามวิธีการที่ผู้รับผิดชอบบรรณาธิการศาลกำหนดก็ได้

ผู้รับผิดชอบบรรณาธิการศาลหรือองค์คณะผู้พิพากษาอาจแต่งตั้งให้ข้าราชการศาลยุติธรรมคนหนึ่งหรือหลายคนในศาลนั้นเป็นผู้ประนีประนอมก็ได้

ผู้พิพากษาหรือข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ประนีประนอมไม่มีสิทธิได้รับค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้

ข้อ 8 ในกรณีที่กระบวนการไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงเพราะเหตุตามข้อ 24(1) ผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอมในคดีนั้น อาจได้รับมอบหมายให้เป็นองค์คณะผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นก็ได้

ข้อ 9 การแต่งตั้งบุคคลภายนอกคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ประนีประนอมผู้รับผิดชอบบรรณาธิการศาลหรือองค์คณะผู้พิพากษาพึงคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้ประนีประนอมและความพอใจของคู่ความทุกฝ่ายเท่าที่พึงจะกระทำได้ ในกรณีที่ประสงค์จะแต่งตั้งบุคคลที่มีได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประนีประนอม ผู้รับผิดชอบบรรณาธิการศาลหรือองค์คณะผู้พิพากษาจะแต่งตั้งบุคคลเช่นว่านั้นได้ เมื่อคู่ความที่จะต้องเข้าร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ยได้ให้ความยินยอมและตกลงที่จะรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายของบุคคลเช่นว่านั้นแล้ว

ข้อ 10 หากการแต่งตั้งผู้ประนีประนอมจะเป็นเหตุให้การพิจารณาคดีไม่ติดต่อกันหรือต้องล่าช้าจนเกินสมควร ศาลอาจสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปพร้อมกับการไกล่เกลี่ยก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของคู่ความทุกฝ่ายเป็นสำคัญ

ข้อ 11 เมื่อได้รับการแต่งตั้งแล้ว ผู้ประนีประนอมจะต้องเปิดเผยข้อมูลอันเกี่ยวกับส่วนได้เสียหรือความเกี่ยวข้องเป็นส่วนตัวกับคู่ความทุกฝ่ายให้คู่ความทราบโดยทันที

ข้อ 12 ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ประนีประนอมพ้นจากหน้าที่

(1) เมื่อผู้ประนีประนอมถูกจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนรายชื่อ

(2) ศาลมีคำสั่งถอดถอนผู้ประนีประนอมเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า

ผู้ประนีประนอมนั้น

(ก) กระทำการใด ๆ ในฐานะเป็นผู้แทนหรือกระทำการใดแทนคู่ความ

(ข) มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับคู่ความฝ่ายใดอันอาจกระทบกับความ

เป็นกลางในการไกล่เกลี่ย

(3) ศาลมีคำสั่งถอดถอนเนื่องจากกระทำการบกพร่องต่อหน้าที่หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่

ข้อ 13 เมื่อผู้ประนีประนอมพ้นจากหน้าที่แล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้กระบวนการไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงหรือแต่งตั้งผู้ประนีประนอมคนใหม่ก็ได้

ในกรณีที่ผู้ประนีประนอมพ้นจากหน้าที่เพราะเหตุตามข้อ 12(1) และ (2) ถ้าคู่ความประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยต่อไปโดยผู้ประนีประนอมคนเดิม ศาลอาจให้ผู้ประนีประนอมนั้นดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไปก็ได้

ส่วนที่ 2

กระบวนการไกล่เกลี่ย

ข้อ 14 เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ประนีประนอมแล้ว การรับส่งเอกสาร จำนวน คดีหรือการติดต่อใด ๆ ระหว่างศาลกับผู้ประนีประนอมให้เป็นไปตามที่ศาลนั้นกำหนด

ข้อ 15 คู่ความที่เป็นบุคคลธรรมดาควรเข้าร่วมประชุมการไกล่เกลี่ยด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจแต่งตั้งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วยก็ได้

ถ้าคู่ความเป็นนิติบุคคล คู่ความนั้นอาจแต่งตั้งผู้แทนที่มีอำนาจตัดสินใจเข้าร่วมประชุมการแต่งตั้งให้กระทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้ประนีประนอม

ข้อ 16 ก่อนเริ่มการไกล่เกลี่ย ให้ผู้ประนีประนอมจัดให้คู่ความลงลงมือชื่อ ตกลงเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและยอมรับที่จะปฏิบัติตามระเบียบนี้เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 17 ผู้ประนีประนอมอาจหารือกับคู่ความ เพื่อพิจารณากำหนดขั้นตอนหรือแนวทางในการดำเนินการไกล่เกลี่ยก่อนเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ยก็ได้

ข้อ 18 เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ย ผู้ประนีประนอมอาจให้คู่ความเสนอข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเบื้องต้นแห่งข้อพิพาท ตลอดจนข้อเสนอในการระงับข้อพิพาทต่อผู้ประนีประนอมหรืออาจเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวระหว่างคู่ความก็ได้

คู่ความอาจขอให้ผู้ประนีประนอมดำเนินการตามความในวรรคก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ผู้ประนีประนอมจะจัดให้มีการดำเนินการตามที่คู่ความขอหรือไม่ก็ได้

ข้อ 19 การไกล่เกลี่ยจะกระทำด้วยวิธีใด ณ วันเวลา และสถานที่ใด ให้เป็นไปตามที่ผู้ประนีประนอมกำหนด แต่ผู้ประนีประนอมจะต้องแจ้งให้คู่ความทุกฝ่ายทราบถึงการดำเนินการไกล่เกลี่ยที่คู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมิได้เข้าร่วมให้คู่ความฝ่ายนั้นทราบด้วย

ข้อ 20 ในการไกล่เกลี่ยต่อหน้าคู่ความถ้าผู้ประนีประนอมเห็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ย ผู้ประนีประนอมอาจอนุญาตให้เฉพาะแต่ตัวคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือเพียงแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอยู่ในการประชุมการไกล่เกลี่ยก็ได้

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้แทน ผู้รับมอบอำนาจ ที่ปรึกษาของคู่ความหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งผู้ประนีประนอมอนุญาตให้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยด้วย

ข้อ 21 กระบวนการไกล่เกลี่ยให้ดำเนินการเป็นการลับ โดยไม่มีการบันทึก รายละเอียดการไกล่เกลี่ยไว้ไม่ว่าบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหรือบันทึกในรูปแบบของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น เว้นแต่คู่ความจะตกลงกันให้บันทึกการดำเนินการไกล่เกลี่ยทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยคู่ความความเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายก็ได้

ข้อ 22 เมื่อผู้ประนีประนอมเห็นสมควร ผู้ประนีประนอมอาจจัดให้มีการยกวางสัญญาประนีประนอมยอมความให้แก่คู่ความก็ได้ ในกรณีที่การยกวางสัญญาดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายที่คู่ความต้องเป็นผู้จ่าย ผู้ประนีประนอมจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากคู่ความทุกฝ่ายและคู่ความตกลงรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายนั้นแล้ว

ข้อ 23 ผู้ประนีประนอมจะต้องดำเนินการไกล่เกลี่ยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ผู้แต่งตั้งกำหนด เมื่อเห็นสมควรหรือผู้ประนีประนอมร้องขอผู้แต่งตั้งอาจขยายระยะเวลาในการดำเนินการไกล่เกลี่ยออกไปอีกก็ได้ถ้าเห็นว่าคู่ความใกล้จะบรรลุความตกลงในการระงับข้อพิพาทแล้ว

หากผู้ประนีประนอมเห็นว่า คู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดดำเนินการไกล่เกลี่ยโดยมีลักษณะประวิงคดีให้ชักช้า ให้ผู้ประนีประนอมรายงานให้ผู้แต่งตั้งทราบโดยเร็ว

ส่วนที่ 3

การสิ้นสุดแห่งกระบวนการไกล่เกลี่ย

ข้อ 24 ในกรณีดังต่อไปนี้ให้ถือว่ากระบวนการไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลง

- (1) คู่ความสามารถระงับข้อพิพาทได้ด้วยการถอนฟ้อง หรือขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ
- (2) คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถอนตัวจากการไกล่เกลี่ย
- (3) ผู้ประนีประนอมไม่อาจดำเนินการไกล่เกลี่ยให้เป็นผลสำเร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

(4) ผู้ประนีประนอมเห็นว่าข้อพิพาทดังกล่าวไม่อาจยุติลงได้ด้วยวิธีไกล่เกลี่ย

(5) ศาลเห็นว่าข้อพิพาทดังกล่าวไม่อาจยุติลงได้ด้วยวิธีไกล่เกลี่ยหรือการไกล่เกลี่ยไม่เป็นประโยชน์แก่คดีอีกต่อไป

ข้อ 25 เมื่อกระบวนการไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลง ให้ผู้ประนีประนอมแจ้งผลของการไกล่เกลี่ยให้ศาลทราบเพื่อดำเนินการต่อไปโดยเร็ว

ในกรณีที่คู่ความตกลงระงับข้อพิพาทเพียงบางส่วน หรือตกลงรับข้อเท็จจริงบางประการ และยินยอมให้นำข้อตกลงเช่นนั้นไปใช้อ้างอิงในกระบวนการพิจารณาของศาลได้ก็ให้ผู้ประนีประนอมจัดทำบันทึกข้อตกลงและแจ้งให้ศาลทราบด้วย

ส่วนที่ 4

การเก็บรักษาความลับ

ข้อ 26 เว้นแต่คู่ความจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คู่ความและบุคคลที่เกี่ยวข้องตกลงที่จะเก็บรักษาความลับของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในกระบวนการไกล่เกลี่ย และตกลงที่จะไม่นำข้อเท็จจริงและการดำเนินการในการไกล่เกลี่ยไปใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ของศาล ไม่ว่าในจำนวนคดีที่ทำการไกล่เกลี่ยหรือคดีอื่น หรือในกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

ข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งให้หมายรวมถึง การติดต่อระหว่างคู่ความ หรือข้อเท็จจริงใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการไกล่เกลี่ย ข้อเท็จจริงที่เป็นเนื้อหาหรือรายละเอียดแห่งการเจรจาตกลงในกระบวนการไกล่เกลี่ย ข้อเท็จจริงที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ยอมรับหรือปฏิเสธในกระบวนการไกล่เกลี่ย ความเห็นหรือข้อเสนอใด ๆ ซึ่งได้เสนอโดยคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งในกระบวนการไกล่เกลี่ย ความเห็นหรือข้อเสนอใด ๆ ซึ่งได้เสนอผู้ประนีประนอม

ส่วนที่ 5

การขึ้นทะเบียนผู้ประนีประนอม

ข้อ 27 ให้เลขาธิการจัดให้มีทะเบียนผู้ประนีประนอมขึ้นโดยให้คำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการของศาล และแจ้งให้ศาลต่าง ๆ ทราบ

ข้อ 28 ผู้ขอขึ้นทะเบียนผู้ประนีประนอมจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจหรือประสบการณ์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(3) ไม่เป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(4) ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสีย

(5) ไม่เป็นบุคคลที่ศาลมีคำสั่งเป็นคนที่ไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 29 ให้ทะเบียนผู้ประนีประนอมสิ้นผลลงทุกสองปีนับแต่วันจัดทำทะเบียนโดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้มีชื่อในทะเบียนได้รับการขึ้นทะเบียนไว้ ณ เวลาใด

ในการจัดทำทะเบียนครั้งแรก ถ้าวันสิ้นผลตามวรรคหนึ่งไม่ตรงกับวันสิ้นปีให้ถือเอาวันสิ้นปีแห่งปีปฏิทินนั้นเป็นวันสิ้นผล

การสิ้นผลของทะเบียนรายชื่อ ไม่กระทบถึงการแต่งตั้งผู้ประนีประนอมที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป กับให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 30 เมื่อทะเบียนผู้ประนีประนอมสิ้นผลลง ให้เลขาธิการจัดทำทะเบียนใหม่ทันที ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ 27 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 31 ให้เลขาธิการจำหน่ายชื่อผู้ประนีประนอมออกจากทะเบียนเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 28

(4) ศาลมีคำสั่งถอดถอนตามข้อ 12(3) หรือปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ประนีประนอมประพฤติตนไม่เหมาะสม กระทำหรือละเว้นกระทำการตามหน้าที่ของผู้ประนีประนอมโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้ความเสียหาย

ข้อ 32 ผู้ประนีประนอมจะต้อง

- (1) เตรียมการไกล่เกลี่ย
- (2) ช่วยเหลือสนับสนุนการเจรจาหว่านคู่ความ แนะนำแนวทางแก้ปัญหา

เพื่อการยุติข้อพิพาท

(3) ไม่ออกความเห็นในลักษณะใด ๆ ที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท เว้นแต่คู่ความจะได้ตกลงกันให้ผู้ประนีประนอมออกความเห็นเช่นนั้น

(4) ไม่ข่มขู่ บังคับ หรือใช้อิทธิพลในทางใด ๆ อันอาจกระทบกระเทือนต่อความสมัครใจในการระงับข้อพิพาทของคู่ความ

ข้อ 33 ผู้ประนีประนอมจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ รวมทั้งประกาศข้อบังคับ จริยธรรม หรือหลักเกณฑ์อย่างใด ๆ ที่ออกตามระเบียบนี้ เพื่อให้การไกล่เกลี่ยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของคู่ความ

ข้อ 34 ผู้ประนีประนอมไม่ต้องรับผิดชอบคู่ความในการกระทำใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปเพื่อการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาท เว้นแต่การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ประนีประนอมเป็นไปโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้ความเสียหาย

ส่วนที่ 6

ค่าป่วยการและค่าใช้จ่าย

ข้อ 35 ผู้ประนีประนอมที่ได้รับการแต่งตั้งจากทะเบียนผู้ประนีประนอมย่อมมีสิทธิได้รับค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ข้อ 36 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนเป็นผู้ประนีประนอมให้คู่ความรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายและค่าปวยการของผู้ประนีประนอมฝ่ายละกึ่งหนึ่ง เว้นแต่คู่ความจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ข้อ 37 ในกรณีที่ผู้ประนีประนอมเห็นว่าจะต้องจ้างบุคคลภายนอกให้ดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การไกล่เกลี่ย ให้ผู้ประนีประนอมดำเนินการเช่นนั้นได้ต่อเมื่อคู่ความตกลงที่จะรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2544

(ลงชื่อ) รัชชัย พิทักษ์พล

(นายรัชชัย พิทักษ์พล)

ประธานกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอม

พ.ศ. 2547

โดยที่เป็นการสมควรให้วางหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอม

อาศัยอำนาจตามข้อ 35 แห่งระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2544 เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เห็นสมควรประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอม พ.ศ. 2547

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“ผู้ประนีประนอม” หมายความว่า ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคคล หรือคณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอม เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการไกล่เกลี่ยตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2544

“ผู้รับผิดชอบราชการศาล” หมายความว่า ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้น และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าวด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการประจำศาล ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาล หรือตำแหน่งอื่นใดซึ่งปฏิบัติงานมีลักษณะงานเช่นเดียวกันด้วย

ข้อ 4 ผู้มีอำนาจในการอนุมัติสั่งจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ประนีประนอมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 แห่งประกาศนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการเงิน พ.ศ. 2544

ข้อ 5 การจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้จ่ายเฉพาะผู้ประนีประนอมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประนีประนอมตามประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อ 6 การจ่ายค่าป่วยการให้แก่ผู้ประนีประนอมให้คิดเป็นรายคดี คดีละ 500 บาท
ในกรณีที่ผู้รับผิดชอบราชการศาลเห็นว่า คดีที่ผู้ประนีประนอมดำเนินการไกล่เกลี่ยมี
ลักษณะคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและใช้เวลาในการไกล่เกลี่ยรวมกันแล้วมากกว่า 8 ชั่วโมง
ผู้รับผิดชอบราชการศาลสามารถกำหนดอัตราค่าป่วยการเกินกว่าที่กำหนดตามวรรคแรกก็ได้ แต่
ต้องไม่เกินคดีละ 3,000 บาท

ในกรณีที่ไกล่เกลี่ยคดีซึ่งมีประเด็นอย่างเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันอย่างใกล้ชิดไปพร้อม
กันให้จ่ายค่าป่วยการเป็นรายคดี แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 3,000 บาท

ข้อ 7 ในกรณีที่ศาลไต่ถามไต่สวนโดยยังไม่มีผู้ประนีประนอมหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
เพื่อประโยชน์แก่ราชการ ผู้รับผิดชอบราชการศาลอาจขอให้ผู้ประนีประนอมที่ขึ้นทะเบียนไว้จาก
ศาลอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ 8 ค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอมที่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 7 ให้เบิกจ่ายค่าเช่าที่พัก
และค่าพาหนะได้ในอัตราเทียบเท่าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนระดับ 9 ตามพระราชกฤษฎีกา
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526

ข้อ 9 เมื่อกระบวนการไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงไม่ว่าจะสำเร็จหรือไม่ก็ตาม ให้
ผู้ประนีประนอมยื่นคำขอเบิกค่าป่วยการต่อศาลที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามแบบที่สำนักงาน
ศาลยุติธรรมกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2547

ลงชื่อ ชัช ชลวร

(ชัช ชลวร)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม